

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brújjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Semfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepeknél kivételével
mindennap d. n. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 65. szám.

Péntek, március 20.

A parlamenti őrség.

— márc. 20.

Ellenzéki lapok tömve voltak kár-
örvendő hírekkel arról, hogy az Országos
Kaszinó választmányának legutóbb ho-
zott ismeretes határozatával, meg a Ra-
kovszky István interpellációjával össze-
függően micsoda szörnyűséges kínos hely-
zet előtt áll a kormány, amelyből most
már csak az lesz az ideig-óráig tartó kí-
gázolás, hogy a parlamenti őrség tisztjeit
visszavezénylik a csapatokhoz, az őrség-
nek pedig megszűnik a katonai jellege s
valami manipuláns törzsörmeister parancs-
noksága alá kerül. (Csodálatos, hogy az
ellenzéki képviselő urak az esetleges eltá-
volításnál szivesebben látnának az őrség
élen egy őrmestert, mint egy tisztet!) El-
hiszük, hogy az a „megoldás” fölöttébb
kényelmes volna az ellenzéknek. Micsoda
diadalmámor bengáli tüzeit lehetett volna
ebből felgyújtogatni országszerte, ha —
igaz lett volna.

Még így is minő szikrázó káprázatos-
sággal sercegnék a rakéták, pedig hát a
jól kiszinezett szárnyaló híresztelésekből
— egy árva szó sem igaz.

A helyzet sem a kormányra, sem a
tisztkarra nézve mit sem változott. Mind-
kettő szilárdan áll és marad eddig elfog-
lalt álláspontján. Az őrség tisztjei nem
távoznak el helyükről, ellenben a hadse-
reg tisztjei kiléptek az Országos Kaszinó-
ból. Ez a rideg valóság. Minden más kom-
bináció csak némely tulfutott ellenzéki
agyvelő álomlátása. Afféle hangulatkel-
tésre kieszelt mese, melynek illuzórius
medvebőrére a néhány napos szünetre a
kerületeikbe rándult balpárti honatyák
nagyokat ihattak az országos áldomáso-
kon, duzzadó önteltséggel díszkedvén a
hiszékeny választók előtt: Ime, a kor-
mány és a katonaság meghátrált előt-
tünk.

Hát nem hátrált meg, nem tágitott
egy lépéssel sem. És higgadtan megfon-
tolva, mondjuk őszintén: nem is helye-
sen eselekedett volna, ha meghátrál.

Mert miről van szó? Egy mesterkélten
összebonyolított esetről, melynek a politi-
kához csak annyi köze van, hogy magu-
kat politikusoknak is nevező kaszinói ta-
gok követték el. Sértettek s azután előre
megállapított tervszerűséggel nem adtak
nekik elégtételt, nyilvánvalóan azzal a
kisszerű pártpolitikai tendenciával, hogy
a kormánynak kellemetlenséget okozza-
nak.

A fegyver visszafelé sült el. A had-
sereg legilletékesebb vezető körei közzé-
tették az egész tisztikar nevében nagyon
precizen kimért állásfoglalás aktáját,
melyen változtatni többé nem hajlandók.
Az Országos Kaszinó pedig meghozta a
maga ismeretes határozatát, melyben ki-

mondja ugyan, hogy aki sért, az tartozik
elégtételt adni, mindazonáltal ehhez a
tételhez olyan kommentárokat fűzött,
melyek sem a katonai köröket, sem az
objektív gondolkozó közönséget ki nem elé-
gitik. Tehát ezzel az affér holtpontra ju-
tott. Hogy micsoda következtetések lesz-
nek ebből a kaszinóra: az teljesen belső
ügye a kaszinónak. De aztán egyéb nem
is. Politikai jelentősége egyáltalán nin-
csen.

Ami politika volna benne, az a palota-
őrség jellegváltozásáról szóló híresztelés.
Ez pedig — mint ahogy a honvédelmi
miniszternek legutóbbi nyilatkozatából ki-
tűnik — nem felel meg a valóságnak.
Mert végtére is az őrséget szentesített
törvény szervezte, a gyakorlat megmu-
tatta, hogy szükség volt rá. Tehát nincs
ok mai összetételének megváltoztatására.
Marad minden úgy, ahogy volt.

Sajnálni valója csak az Országos
Kaszinónak van, melynek kebelébe egye-
sek meggondolatlanul bevitték a párt-
politikát. Ez és ennek következménye
magára a kaszinóra nézve lehetnek sajná-
latosak, de azért azt hisszük, nem bírna
olyan messze kihatással, hogy azokba
katonaság és közönség között való jó
viszony akárcsak ideig-óráig is megzavar-
tatnék.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás idő-
járási jelentése.

Március 20.

Barométer emelkedik 749.7. Délután
1.38 órakor: Hőmérő 14.3 C°. Hőmérsék-
let: maximum 19-ikén 10.0 C°, min. ma
reggel 2.9 C°. Csapadék 1.9 mm. Felhőzet
Cub. Szélirány és erősség SW4. Jóslat a
következő 24 órára: Változékony, enyhe,
nyugaton sok helyütt esapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása
a déli leolvasást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redu-
kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
perctől másnap este 8 óra 38 percig; esapadék
reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38
percig; felhőzet: Ci = fűrtesfelhő. Cu = gomolyfelhő. St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci-St = felhőfátyol. Ci-Cu = báránnyfelhő. Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak. S = dél. W = nyugat. E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég. 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend. 8 = nagy vihar.

— Az árvaházegylet közgyűlése. A
nagybeeskereki r. k. árvaházegylet ez évi
közgyűlését március hó 22-én, vasárnap
délután 11 órakor tartja meg a róm. kath.
hitközségi épület dísztermében. Tárgy-
sorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1913.
évről szóló jelentés felolvasása. 3. Az
1913. évi zárószámadás. 4. Az 1914. évi
költségelőirányzat bemutatása. 5. Esetle-
ges indítványok. A közgyűlésre ezután is
tisztellett meghívja az egylet tagjait az
elnökség.

— Analfabéta-tanfolyam a honvéd-
laktanyában. Az Országos Közművelődési
Tanács Grézlo János torontálvármegyei
kir. tanfelügyelő javaslatára és a honvéd-

parancsnokság hozzájárulásával az írni
és olvasni nem tudó legénység részére
analfabéta-tanfolyamot szervezett a nagy-
beeskereki honvédszázalóznál. A tan-
folyamot Kontárik Gyula kir. tanf.
beosztott áll. tanító vezette, mely decem-
ber hó 15-én kezdődött és f. hó 19-én d. n.
4 órakor megtartott záróvizsgálattal fe-
jeződött be. A tanfolyam 39 résztvevővel
indult meg, de a zászlóaljnál történt tar-
tós szabadságolások és elvezénylések
miatti a szám 20-ra apadt le. A megtartott
vizsgálaton az írás, olvasás és számolás
mesterségében már jártas honvédek írás-
béli dolgozatot készítettek, szépen olvas-
tak és négy alapművelet körébe eső
írásbéli és szóbeli feladatokat fejtettek
meg. A legényeken a vizsgán meglátszott,
hogy a tudásnak s a nyomában járó elis-
merésnek örülnek. A vizsgálat befejezté-
vel az elnöklő Cserey Gyula kir. s-tanf-
felügyelő emelkedett hangon beszédben
mondott köszönetet egyrészt a parancs-
nokságnak a tanfolyam támogatásáért,
majd az oktatást buzgón teljesítő tanító-
nak fáradságos munkájáért. Stodola
János őrnagy, honv. zászlóaljparancsnok
meleg elismerő szavai után a honvéd
tisztkar jelenlétében a bizonyítványok
kiosztására került a sor. Többnyire nem
magyar anyanyelvű és magyarul beszélni
alig tudó 18 honvéd kapott bizonyítványt
annak tanuságául, hogy a kiszabott kö-
vetelményeknek megfelelt.

— Utóállítás. A Rezső-laktanyában
ma délelőtt 9 órakor a fősorozásról el-
maradt állításkötelesek részére utóállít-
ás volt, amelyen polgári elnökként
Farkas Vince tb. megyei főjegyző, kato-
nai elnöökként pedig a közös hadsereg
részéről Weinovics Emánuel alezredes
a honvédség részéről pedig Gallotsik
Miklós őrnagy szerepeltek. Polgári or-
vos dr. Haidegger Lajos megyei
tiszti főorvos, katonai orvos pedig dr.
Schura József közös ezredorvos volt.
Referens tisztek pedig Geschek János
közös és Bottka honvédfőhadnagyok.

— Adakozás a mentőkecsira. Dr.
Ürményi Sándor bánlakai főszolgabíró
tegnapi névnapja alkalmából összegyűlt
vendégek a mentőkecsi javára 78 K 75 Ft
adományoztak, amelyért ezután mond kö-
szönetet Kollarich Gábor mentőtiszt.

— Az Oltáregylet kulturstélya. Mü-
vészi műsorszámokból összeállított szép
estélyt rendezett ismét tegnap délután az
Oltáregyleti fiók a hitközségi székház
dísztermében, amelyen szépszámu előkelő
közönség jelent meg. A műsort Bra-
zzerotto Aladárné, Jakabffy Mar-
git, Grandjean Andor és Strus Se-
rafin kitűnő és tökéletes zenejátéka nyi-
totta meg, akik Krug A. Choderato című
zenedarabját játszották el. Ezután Fia-
lowszky Irén Schubert Impromptuját
játszotta el zongorán kiváló technikával
s játékát sokáig tapsolta a közönség.
Most lovag Csőszy Imre, a tudós kegyes-
rendi tanár olvasta fel mélytartalmu val-
lástanulmányát, „A szenvedő Jézus győ-
zelem-jelvényei” címen. A felolvasás
mély hatást keltett a hallgatóságban.
Grandjean Andor brilliáns hegedű-
játékában gyönyörködött ezután a közön-
ség, aki Sarasate Romanza andaluza és
Godard Berceuse de Jocelyn című darab-
jait játszotta el s zongorán Brazze-
rotto Aladárné kísérté művésziesen. Vé-
gül Strus Serafin gyönyörű gordonka-
játéka következett, aki Fialowszky
Irén tökéletes zongorakiséréte mellett
adott elő két csinos zenedarabot s ezzel az
estély véget ért.

— **A torontali orvosok gyűlése Nagyszentmiklóson.** Szombaton, folyó hó 21-én tartja meg a „Torontálvármegyei orvosegylet” minden második hónapban tartani szokott összejövetelét Nagyszentmiklóson. Első ízben Nagybecskerekben, második ízben Nagyikindán, most harmadik ízben Nagyszentmiklóson jönnek össze a vármegye orvosai, hogy barátságos eszmecsere útján egymással közöljék időközben szerzett értékes tapasztalataikat.

— **Köszönet.** A Bécsi biztosító-társaság 25 K-t adományozott az Önkéntes tüzoltótestület részére. A testület ezután fejezi ki köszönetét az adományért.

— **A nagyszentmiklósi templom új harangjai.** Nákó Sándor gróf vbtt. ezer koronát adományozott a nagyszentmiklósi róm. kath. templomnak, hogy a templom régi, repedt harangjait újraöntsék. Az új harangok már elkészültek s legközelebb ünnepiesen elhelyezik azokat a toronyban.

— **Eltűnt ezresek.** Kellemetlen meglepetés érte ma Borál B. L. nagybecskereki tojásnagykereskedőt. Borál ma délelőtt megbizta Schulmann nevű alkalmazottját, hogy vegyen föl az Osztrák-Magyar Bank nagybecskereki fiókjánál kilencezer és néhány száz koronát. A fiatalember a bankban föl is vette a pénzt s az ezresek, illetőleg a papírpénzt: 4500 koronát tárcába téve kabátja belső zsebében helyezte el, míg a többi, körülbelül ötezer korona ezüstpénzt egy zacskóban vitte magával. Schulmann a bank palotájától azután a Hunyadi-utca után a Borál-cég Tomaseváci-utcai kiviteli irodájába igyekezett. A fő-utca végén belső zsebébe nyúlt, hogy a pénzt megtapogassa s ekkor rémülten vette észre, hogy a pénztárca a 4500 koronával együtt eltűnt. Azonnal visszament az uton és kereste a tárcát, de nem találta. Erre elpanaszolta főnökének a dolgot, aki rögtön Schulmannal a rendőrségre ment. Itt a fiatalember kihallgatása alkalmával annak a hitének adott kifejezést, hogy a tárcát az ezresekkel valószínűleg a zsebe mellé az utközben lecsuszott a földre, valaki azután fölvette. Az sem lehetetlen, hogy ma hetivásár lévén, a főútcán nagy tolongás volt s ebben a tolongásban a tárcát kilopták zsebéből. Reitter Oszkár rendőrkapitány rögtön nyomozást indított, hogy az ezresek eltűnésének rejtélyét kiderítse.

Izgalmas nyomozás után csakhamar kiderült a titok. A szegény fiatalember már halálosan kétségbeesett, amikor alapos motozás után rájöttek, hogy az ezresek megvannak a fiatalembertől. Ugyanis a fiatalember kabátjának belső zsebe lukas volt s a tárca lecsuszott a kabát bélésébe. Itt azután hiánytalanul, szépen meglapultak az ezresek s a szegény fiatalember majdnem egy órai kétségbeesés után nagy boldogsággal lélegzett föl. Persze hasonlóképpen megörült főnöke, Borál is a megkerült súlyos ezreseknek.

— **Végzetes harmónikázás.** Nagyszentmiklósról írják: A múlt napokban hajnalban Rűck Péter és Kennerknecht János ötöd magukkal hangos harmónikaszó mellett igyekeztek hazafelé a német község főutcáján, amidőn is őket a házőrző-vállalat egyik éjjeli őre, aki ott teljesített szolgálatot, esendire intette. A legények nem engedelmességek, mire az őre akarta venni tőlük a harmónikát. Erre dulakodás támadt közöttük, az őre segítségért sípolt s egyik társa csakhamar a színhelyen termett. E közben két lövés dördült el: az éjjeli őre vallomása szerint önvédelemből lőtt az őt késekkel támadó Kennerknecht Jánosra és Rűck Péterre. Az egyik lövés hasán találta Rűck Pétert, egy szegény özvegy-asszony fiát, akit súlyos bélsérüléseivel a Berta-kórházba vittek. Felépüléséhez kevés a remény és már fölvette az utolsó kenetet is. Kennerknecht Jánost csak horzsolta karján a golyó. Rűck Pétert a vizsgálóbíró kihallgatta, aki azt vallotta,

hogy az éjjeli őre lefelé tartotta pisztolyát, mikor lőtt s nem hiszi, hogy szándékosan lőtte volna meg őt. A vizsgálat folyik.

— **A mulatság vége.** Priszáka kraszörénymegyei községben a napokban délután vígan mulattak a falu legényei. A mulatságon Breban János és Katalin a János régi haragosok heves szóváltás után összeverekedtek, mely verekedés folyamán Breban János ellenfelét bicskájával sziven szurta, úgy, hogy az nyomban meghalt. A tettest elfogták s a lugosi kir. ügyészség börtönébe szállították.

Törvényszék.

§ **Aki nem szereti a német beszédet.** Csákován Ilés szerb anyanyelvű, huszonhárom éves boresai lakos múlt év december 19-én bement a boresai nagykorcsmába. Az egyik asztalnál két német földmives beszélgett egymással.

— Hallják — kiáltott feljük Csákován — ne beszéljenek németül. Nem szeretem a német beszédet Szerbül beszéljenek.

— Ugy beszélünk, ahogyan ez nekünk tetszik — felelte a két német ember.

— Már pedig nekem nem kell a sváb beszéd, sem az a sváb Ferenc József! — kiáltotta Csákován és a király személyével kapcsolatban olyan kifejezéseket használt, melyek nem reprodukálhatók.

Királysértés miatt vonta őt felelősségre ma a temesvári törvényszék. Csákován Ilés a sztereotip védekezési módszert használta, azt állítván, hogy nagyon ittas volt, mert előzőleg már más korcsmában ivott. A tanúk vallomásából azonban kitűnt, hogy Csákován egyáltalán nem volt ittas, miért is a törvényszék egy hónapi fogságra ítélte. Az ügyész, valamint a vádlott is megnyugodott az ítéletben, az tehát jogerős.

§ **Mikor a cigányok vallatnak.**

Branku János huszonhat éves sertés-kupec cigány, Grancsu Miklós huszonhárom éves muzsikós cigány és Miku János huszonkét éves valyogvető cigány perlői lakosok múlt év május 5-én csunya tréfát követtek el Kerpács János panaszosai lakossal. A dolog úgy történt, hogy a három cigány egy korcsmában együtt ültek Kerpácsal. Ittak, mulatoztak, miközben Grancsu egy ügyes mozdulattal kibelepte Branku zsebéből a pénztárca, melyben tizenöt korona volt. Amikor fizetésre került a dolog, Branku meglepetve vette észre, hogy a pénze eltűnt. Nagy lármát esapott, halállal fenyegette meg a tolvajt, ha rögtön nem jelentkezik és a pénzt vissza nem szolgáltatja. A tolvaj természetesen nem jelentkezett, hanem ehelyett Grancsu ügyesen Kerpácsra terelte a gyanút, ki azonban teljesen ártatlan volt. A három cigány összeszenézett és eltávozott a korcsmából. Velük ment Kerpács is, mivel a cigányok roppant udvariasan bántak, nehogy Kerpács gyanút fogjon és eltávozásával meggyűlötsék. Amikor Grancsu háza elé értek, mely a falu végén volt, a három cigány megragadta Kerpácsot és behurcolta a házba. Itt azután megláncolták és négy órán keresztül ütlegekkel, kintásokkal akarták arra kényszeríteni, hogy valljon be olyan bűnt, amelyet nem követett el. Kerpács tagadt, a cigányok pedig alaposan helyben hagyták a tehetetlen embert. Miku János azonban még tovább ment. Láncra fűzve vezette végig a faluban Kerpácsot, a falusi gyerekek nagy örömeire. Kerpács végre megszabadult kellemetlen helyzetéből és nagyon siralmas állapotban ért haza. Teste sebhelyekkel volt borítva és napokig kénytelen volt az ágyát őrizni. A lugosi törvényszék a három cigány ügyét tárgyalva, őket súlyos testi sértésben mondotta ki bűnösöknek. Brankut és Grancsut két havi fogságra, Mikut pedig hat heti fogságra ítélte. Az elítéltek felebbezést jelentettek be, melynek következtében az ügy tegnap a temesvári tábla elé került s a tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A cigányok ismét megfélembézték az ítéletet és így a Kuria fogja kimondani a döntő szót.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A tegnapi ülés. — Kossuth halála napja. A román kulturliga ülése. — A mai ülés.

Budapest, márc. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban a román vita vége felé közeledik. Ma még Tisza István gróf miniszterelnök beszéde hangzik el, amelyben az összes felszólalásokra reflektál s azután a nemzetiségi vita, illetőleg a miniszterelnök nyilatkozatáról folyó eszmecsere véget ér.

A tegnapi ülésen

délután még Ugron Zoltán, majd Esterházy Mihály gróf beszélt a román tárgyalásokról, amire a vitát félbeszakították s az elnök indítványt tett a mai ülés napirendjére.

Kossuth Lajos halála napja.

Itt Szentiványi Árpád az elnök indítványával szemben azt javasolja, hogy pénteken Kossuth Lajos halálának évfordulójára való tekintettel a Ház ne tartson ülést.

Tisza István gróf miniszterelnök megmagyarázta, hogy a parlament azzal nem sérti nagyjaink emlékét, ha dolgozik. Különben is Apponyi elnöksége idején két éven át ülésezett a Ház Kossuth Lajos halála napján.

Sághy Gyulának a kioktatás sem használt s csatlakozott Szentiványi indítványához, a Ház nagy többsége azonban az elnök napirendi indítványát fogadta el.

A román kulturliga ülése.

Ezután Sághy Gyula interpellált a román kulturliga március 29-ikén tartandó ülése miatt.

Tisza István gróf itt is kioktatta válaszában Sághyt, hogy a román kulturliga ülése egy idegen országnak olyan belügye, amibe más ország nem avatkozhat be minden súlyosabb ok nélkül s egy külső országban tartandó gyűléshez előre nem lehet hozzászólni s ahhoz nem lehet közülni. Akkor be lehet avatkozni a dologba — de úgy is csak diplomáciai uton, — ha a gyűlésen Magyarország vagy a monarchia ellen irányuló határozatot hoznának.

Sághy Gyula nem volt képes megérteni a magyarázatot s így a választ nem vette tudomásul, a Ház azonban igen.

Ezzel az ülés véget ért.

A mai ülést

délelőtt háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök, aki előterjesztései során jelentést tett az összeférhetlenségi bizottság tegnapi ülésén történetekről s előadta, hogy mivel Persián Ádám, az „Alkotmány” munkatársa tiszteletlenül viselkedett az elnökséggel szemben, megvonta tőle az újságírói igazolványt. (Helyeslés.)

Miután Farkas Pál személyes kérdésben szólal föl, folytatták

a román vitát.

Vajda Sándor beszélt ma a románokkal folytatott tárgyalásokról s a románok állítólagos sérelmeiről hosszán, majd két órakor

Tisza István gróf miniszterelnök szólal föl s részletesen foglalkozik a vitában elhangzott összes felszólalásokkal.

Lapunk zártakor a miniszterelnök még beszél. Az ő beszédével egyben a román vita is véget ér.

Nagy hajókatasztrófa Velencében.

Egy torpedónaszád kettészelt egy gőzöst. Ötven ember vízbe fullt.

B u d a p e s t, márc. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagy hajókatasztrófa történt tegnap délután Velence előtt. Egy olasz gőzös összeütközött egy torpedónaszáddal, amely kettészelt a gőzöst, úgy, hogy azonnal elsüllyedt s utasai közül ötvenen a vízbe fulltak.

A katasztrófáról a következőket jelentik:

B u d a p e s t, márc. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Velencéből sürgönyzik: Tegnap Velencében a Lidónál az olasz haditengerészet egy hidroaeroplánját próbálták ki. Nagy közönség nézte az érdekes röpülést s arra ment egy „Sancta Elisabeta“ nevű Lidó-gőzös is nyolcvan utassal, akik nagyrésze szintén a röpülést nézte.

Eközben arra ment egy torpedónaszád, amit a gőzös kapitánya nem vett észre s teljes erővel nekiment a torpedónak, úgy, hogy ennek orra a gőzös derekába furódott. A torpedónaszád itt valóssággal

kettészelt a gőzöst,

amelynek előrése egyszeriben elsüllyedt. Olyan gyors volt a süllyedés, hogy a gőzösnök ez a része hat másodperc alatt eltűnt a habokban.

Az elsüllyedt részben ötven utas volt a fülkékben s a gyors merülés folytán

az ötven ember vízbe fullt.

A szerencsétlenek nem tudtak már menekülni s a hullámsír pillanatok alatt eltemette őket.

A katasztrófa híre Budapesten

is nagy megdöbbenést keltett, különösen, mikor híre ment, hogy Justh Gyula, felesége és leánya is Velencében van s azt hitték, hogy esetleg ők is ezen a hajón voltak. Csakhamar azután kiderült, hogy Justh Gyula Abbáziában van, felesége és leánya pedig Budapesten. Justh Gyula fia és felesége ugyan Velencében van, de ők sem voltak a hajón. Két budapesti ember azonban volt a szerencsétlenül járt hajón s ezek egyike odaveszett, a másik azonban megmenekült.

A VÉDERŐ ÉS UJONCLÉTSZÁM. KOSSUTH HALÁLA NAPJA ÉS AZ ELLENZÉK.

B u d a p e s t, márc. 20. (A „Torontál“ ered. táv.) Hogy az ellenzék mennyire elvesztette lábait alól a talajt, erre nézve a napi politika két mozzanata nyújt újabb bizonyítékot. Az egyik az ellenzéki sajtónak, de különösen a Pesti Hirlapnak állásfoglalása azokkal a kifogásokkal szemben, melyeket a „Neue Freie Presse“ hangoztat a magyar kormány eljárása ellen azért, hogy nem tekintve az osztrák törvényhozás megfeneklését, a véderőről és ujonclétszámról hozott törvényeket szentesíteti és érvényesíti. Rendkívül hatásos erre nézve a kormány állásfoglalásáról közzétett magyarázat, mely a kiegyezési törvényből mutatja ki, hogy a magyar hadsereg időnkénti kiegészítése, az ujoncok megajánlása, a szolgálati idő meghatározása feltétlenül Magyarországnak van fenntartva, továbbá hogy a védelmi rendszer megállapítása vagy átalakítása mindenkor csak a magyar törvényhozás beleegyezésével történhetik. Nyilvánvaló tehát és vita tárgyát nem képezheti, hogy a kormány ebben a kérdésben Magyarország önállóságát juttatta érvényre és megmutatta a magyar

nemzet jelentőségét a kettős Monarchiában, hiven vezérlő programjához, mely a magyar nemzeti államiságnak a 67-es alapon való megszilárdítását hirdeti.

A másik dolog, amelyet a politikai körök élénken tárgyalnak, a tegnapi Szentiványi-féle indítvány, hogy Kossuth Lajos halála napján a képviselőház ne tartson ülést. Eltekintve attól, hogy a parlamenti munka a kegyeletet nem sértheti, Tisza nyomban kimutatta, hogy Apponyi gróf elnöksége idején is két ízben ülésezett a képviselőház Kossuth halálának évfordulóján. Az ellenzéknek újabban igazán nincs sok szerencséje. Semmiesetre sincsen több, mint amennyit megérdemel.

AZ ÖSSZEFÉRHETELTSÉGI EMBER.

B u d a p e s t, márc. 20. (A „Torontál“ ered. távirata.) Persián Ádám, az „Alkotmány“ munkatársa, aki folytonos összeférhetlenségi bejelentéseivel kiérdemelte az „összeférhetlenségi ember“ elnevezést, tegnap délután már megint szerepelt. Tegnap délután ugyanis az összeférhetlenségi bizottság ülésezett egy Persián-féle összeférhetlenségi bejelentés ügyében, amelyet Hegedüs Lóránt ellen tett. Az ülésen Persián elkezdett fontoskodni s nyilatkozatot követelt az elnöktől, hogy a bizottság hatóság-e és ő ügyfél-e. Az elnök nem volt hajlandó az okvetetlenkedést nyilatkozattal honorálni, amire Persián hepciáskodni kezdett. Erre a bizottság elnöke jelentést tett Szász Károly képviselőházi alelnöknek, aki megjelent s távozásra szólította föl Persiánt. Az összeférhetlenségi ember erre az ellenzékétől tanult finomsággal ilyen módon társalgott az elnökkel:

— Ki az ur? Mit akar az ur? Semmi közöm az urhoz!

Persze ezt a hetvenkedést nem lehetett eltűrni s csakhamar megjelentek a palotaőrök s az összeférhetlen embert kivezették.

Azután a bizottság elhatározta, hogy az ügyben április 22-ikén újból ülést tart.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

B u d a p e s t, márc. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 844.50, Osztrák Hitel 636.50, Koronajáradék 82.50, Osztrák-Magyar Államvasút 710, Jelzáloghitelbank 444, Leszámitoló Bank 511, Hazai Bank 283, Magyar Bank 532, Kereskedelmi Bank 3650, Rimamurányi 660, Salgótarjáni 721, Általános Kőszénbánya 1059, Közuti Vasut 630, Villamos Vasut 330.50, Adria 619.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonkint.)

Buza (áprilisra)	12.52
Buza (októberre)	11.28
Rozs (áprilisra)	9.71
Rozs (októberre)	8.66
Zap (áprilisra)	7.55
Zab (októberre)	7.72
Tengeri (májusra)	6.72
Tengeri (júliusra)	6.84

Nyilttér.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

A bennünket ért súlyos csapás alkalmával tanúsított részvétért fogadják ezuton is köszönetünket.

402—1.1

Krämer-család.

Hirdetések.

Antalfalva község előljárárságától.
669—914. szám. 399—2.1

Pályázati hirdetmény.

Antalfalva község előljárársága a megüresedett községi rendőrbiztosi állásra pályázatot hirdet Az állás javadalmazása évi 1000 (egyezer) korona fizetés és megfelelő egyenruházat. Kiszolgált, de 35-ik életévüket még be nem töltött esendőörök előnyben részesülnek Az állás betöltésében a községi előljárárság fog határozni. Sajátkezűleg írt kérvények a község előljárárságához címzendők. A kérvények benyújtásának határideje 1914. évi április hó 5-ike.

Antalfalva, 1914. évi március hó 17-én.

Községi előljárárság.

291. Bvk. 1914. szám. 393—3.3

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1914. évi 4359. számú végzése folytán vb. Krisztoforovits Alexa ellen a csődleltár 1—503., 505—510 és 512. t. a. felvett 2756 korona 42 fillér beszerzési árban felvett és 1992 korona 17 fillérre becsült fűszer- és rövidárakra az árverés elrendeltetvén, annak a csődleltár szerint tételenként készpénzfizetés mellett Béga-szentgyörgyön 83. szám alatt leendő megtartására határidőül 1914. évi március hó 27. napjának délelőtt 8 óráját tűzöm ki.

Nagybecskereken, 1914. évi március hó 16. napján

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Meghívó.

A Nagybecskereki segélyegylet mint szövetségét f. é. március hó 25 én d. u. 3 órakor az egylet helyiségében (József főherceg-utca 6.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt egyleti tagok ezenel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Ügyvezető-igazgató választása.
3. Felügyelő-bizottságitag választása.

Amennyiben a közgyűlés ez alkalommal határozatképes nem lenne, úgy az ugyanott ugyanazon tárgysorozattal f. é. április hó 1-én délután 3 órakor fog megtartatni, a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül.

Nagybecskerek, 1914. évi március hó 16-án.

401—11

Az igazgatóság.

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös „ 68 „

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21—x.32

Pénz!

Törlesztési jelzálogkölcst

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekebelezési váltókölcst legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és házakra

legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

= folyósítok. =

Ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonbérbeadását is elvállalom.

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája ::

Nagybecskerek, Szerb templom-utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

Telefonszám 318.

Telefonszám 318.

Eladó

130 hold prima szántóföld tanyával Nagy-

becskereken, 70 hold prima szántóföld

tanyával Nagybecskereken, 80 hold prima

szántóföld Versecz mellett.

379-7.6

Kardos Lipót

bankbizományos, Nagybecskerek

A zombolyai járás főszolgabírájától.

2258-914. szám.

389-3.3

Pályázati hirdetés

A zombolyai járáshoz tartozó Torontal-
oroszi községben üresedésben levő segédjegyzői
állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a község részé-
ről 800 korona évi fizetés és az 1913 évi LX.
t.-c. 2. §-a szerinti állami fizeteskiegészítés és
1 szobából álló természetbeni lakás.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az
1886. évi I. t.-c. 6. szakasza és az 1900. évi
XX. t.-c. 3. szakaszában körülírt minősítésüket
és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányok-
kal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi
április hó 10-én délután 5 óráig adják be, mert
a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A választás kitűzése iránt a pályázati
határidő lejártá után fogok intézkedni.

Zombolya, 1914. évi március hó 14-én.

Fóris, főszolgabíró.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság.

12597/1913. tkvi. szám.

392-1.1

Árverési hirdetés kivonat.

Özv. Gultmann Jakabné és fiai nagybecs-
kereki cég végrehajtatónak Zetting Károly és
neje Avender Ilona végrehajtást szenvedő ellen
indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi ható-
ság a végrehajtási árverést 203 korona 94 fillér
tökekövetelés és járuléka behajtása végett a
nagybecskereki kir. törvényszék területén levő,
Jankahid községben fekvő s a jankahidi 78 sz.
tjkyben A. I. 1. sor., 152-153. hrsz. 800 □-l
területű beltelek használatára és a rajta
levő 80. öi. számú házra 985 korona kikiáltási
árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi április hó 19. napján
délelőtt 8 órakor Jankahid községhezánál fogják
megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltá-
si ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem
adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánat-
pénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben,
vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatáro-
zott árfolyammal számított óvadékképes érték-
papírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánat-
pénznek előleges bírói letétbe helyezéséről
kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek át-
adni és az árverési feltételeket aláírni (1881.
LX. t.-c. 147, 150, 170. §§., 1908. XL. t.-c.
21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál
magasabb ígéretet tett s ha többet írni senki
sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár
százaléka szerint megállapított bánatpénzt az
általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészí-
teni. (1908. XLII. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék,
mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi január
hó 16. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

Házhelyek és épít- kezési kölcsönök.

...
A Torontáli Agrárbank

házhelyekül parcellázza a volt
Weiterschan féle szőlőt

és egyuttal a házak felépítésére köl-
csönt szerez, illetőleg engedélyez.

A telek ára és a kölcsön előnyös felté-
telek mellett 25 év alatt törlesztendő.

...
Közlelbbi felvilágosítások a banknál szerezhetők.

398-6.2

Magyar királyi államvasutak.

62662-914. szám.

1797-1.1

Pályázati hirdetés

A magyar királyi államvasutak igazgató-
sága a jövő 1915. évben, esetleg az 1916. és
1917. években szükséges 80.000 db 20 cm.
hosszu, 15 cm vastag, 17 cm felső- és 25 cm.
alsószelességű, 50.000 db 250 cm hosszu, 15
cm vastag, 17 cm felső- és 25 cm alsószeles-
ségű, 240.000 db 220 cm hosszu, 14 cm vastag,
14 cm felső- és 20 cm alsószelességű, 60.000
db 220 cm hosszu, 14 cm vastag, 16 cm.
felső- és 20 cm alsószelességű talpa és az
1915. évben szükséges 9.600 köbméter első- és
másodrangú éleselű és tompaélű tölgyváltó és
külön talpa szállítására ezennel nyilvános
pályázatot hirdet.

A pályázatra hirdetett talpfákat illetőleg
akár tölgy, akár bükkialfák felajánlhatóak. A
tölgy, váltó és külön talpfákra kizárólag az
1915. évre, a tölgyalfákra és a bükkialfákra
ugy az 1915., mint az 1916. és 1917. évekre
is tehető ajánlat.

A tölgytalpfák a magyar királyi állam-
vasutak saját hálózatának valamely állomására,
a bükkialfák a magyar királyi államvasutak
valamely talpfatelítő helyére, a tölgy-, váltó- és
különtalpfák pedig az ajánlati úrlapon határo-
zottan megjelölt magyar királyi államvasuti
állomásokra teljesen bérmentesen befuvarozva
ajánlandók fel.

Megjegyeztetik, hogy bükkialfák az 1915.
évre csak az újdombóvári talpfatelítő telepre
ajánlhatók fel, míg az 1916. és 1917. évekre
már valamennyi talpfatelítő telepre tehető
ajánlat.

A szállításra, illetőleg az ajánlattételre
vonatkozó részletes feltételeket és módokat
magában foglaló Ajánlati felhívás, valamint az
ajánlatok megtételére szolgáló kötelező „Aján-
lati úrlapok”, végül az 1915. évre megrende-
lendő váltótalpfák hozzávetőleges méreteit fel-
tűntető „Méreljegyzék” a magyar királyi állam-
vasutak üzletvezetőségénél és a magyar királyi
kereskedelmi muzeum igazgatóságánál meg-
tekinthetők és a magyar királyi államvasutak
igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési (A.
III.) szakosztályánál (Budapest, VI., Andrássy-ut
75. sz., II. emelet, 55. ajtó) díjlanul kaphatók.

A pályázati feltételek kiegészítő részét
képező általános és különleges szállítási fel-
tétel a vételár és az esetleges postaköltség
előzetes lefizetése, illetőleg beküldése ellenében
a magyar királyi államvasutak budapesti nyom-
tatványtáránál (VI., Andrássy-ut 75. szám)
szerezhetők meg.

Az ajánlatok ezen külcimmal ellátva
„Ajánlat talpfák, váltó- és különalpfák szállí-
tására a 62662/914. számhoz” legkésőbb
1914. évi április hó 15-én déli 12 óráig az igaz-
gatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályá-
hoz (Budapest, VI., Andrássy-ut 75. szám, II.
emelet, 54. ajtó) benyújtandók, vagy oda posta
útfján beküldendők, a bánatpénzük pedig az
ajánlatok benyújtását megelőző nap déli 12
óráig a magyar királyi államvasutak központi
főpénztáránál leteendők.

Budapest, 1914. évi március hóban.

A magyar királyi államvasutak
igazgatósága.

(Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetéseket jutányos árért. közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.